

Ungdom og selvskading: Fra kartlegging til tilpasset behandling

Anita Johanna Tørmoen, PhD

Disputerte 8.mars 2017

[avhandlingen](#)

Bakgrunn

1. Mangel på studier blant skoleungdom om overlapp mellom selvskading og selvmordsforsøk.
2. Lite kunnskap om kontakt med hjelpeapparatet blant skoleungdom som oppgir selvskading.
3. Ingen publiserte intervensjonsstudier mht reduksjon i selvskading ved målrettet behandling: Ingen pilotstudier der terapeuter var målt ift. adherens til Dialektisk Atferdsterapi: Ingen randomisert kontrollert studie.

Materiale og metode

Kryss-seksjonell spørreundersøkelse (artikkel I&II)

Skoleelever (N = 11 440) i 9. og 10. klasse, samt 1.vdg på skoler i Oslo.
Samarbeid med NOVA.

Ukontrollert naturalistisk studie (artikkel III)

Ungdom (N = 27) med nylig og gjentatt selvskading og trekk fra ustabil
personlighetsforstyrrelse, henvist til en av 5 Barne og
ungdomspsykiatriske poliklinikker ved Oslo universitetssykehus.

Randomisert kontrollert studie (RCT) (artikkel IV)

Ungdom (N = 77) (kjennetegnet som over)

Hovedfunnene i de 4 artiklene

- Selvskading og selvmordsforsøk opptrer ofte sammen (1/3) - artikkel 1
- Mange av de med både selvskading og selvmordsforsøk kommer ikke i behandling. (nesten 70%) - artikkel 2
- Blant de som kommer i behandling, synes DBT-A å være en lovende og effektiv behandling - artikkel 3 og 4

Kliniske implikasjoner

1. Idet mange ungdom som veksler mellom selvskading og selvmordsforsøk oftere har selvmordstanker og skårer høyt på diverse mål vedrørende psyiske plager bør helsepersonell i skolen drive målrettet kartlegging av disse, og oppfordre til videre hjelp.
2. De som både selvskader og hadde forsøkt å ta livet sitt hadde oftere vært i kontakt med hjelpeapparatet, men de fleste hadde ikke! Særlig ungdom med ikke-vestlig bakgrunn hadde redusert sannsynlighet for å ha vært i kontakt – barrierer bør undersøkes videre!
3. DBT for ungdom var gjennomførbart, og ble godt mottatt. Den korte varigheten bidrar sannsynligvis til motivasjon for mange ungdom, og DBT bør være ett av valgene som familier med ungdom som selvskader får.

Takk!

- Alle deltagerne fra skolene: ungdom og familiene i de kliniske utvalgene.
- Veilederne Lars Mehlum, Ingeborg Rossow og Bo Larsson
- Oslo universitetsykehus
  - klinikerne, lederne og administrativt ansatte NOVA (Veldferdsforskningsinstituttet)
  - John Eriksen
- Folkehelseinstituttet
  - Johs Wiik
- Extrastiftelsen og Mental Helse: Helsedirektoratet
- Alle DBT kolleger, kandidater og xpasienter.

